

Ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Χριστοδουλίδη στην Επαρχία Αμμοχώστου, στο πλαίσιο της Περιοδείας σε Δήμους και Κοινότητες της Κύπρου

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα εδώ μαζί με δέκα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου. Σημειώνω την παρουσία δύο βουλευτών, του Μιχάλη Γιακουμή και Χρίστου Σενέκη, ενώ υπάρχει ολομέλεια της Βουλής, η παρουσία σας εδώ είναι σημαντική. Είναι η δεύτερη μας συνάντηση σε συνέχεια αυτής που έγινε τον Οκτώβριο του 2023 όταν επισκεφθήκα για πρώτη φορά την Επαρχία. Είναι η πρώτη οργανωμένη συνάντηση που κάνουμε, ξεκινώντας από την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.

Σήμερα είμαι εδώ για να συζητήσουμε όλα αυτά που ανέφεραν προηγουμένως οι δήμαρχοι, να δούμε την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, να συζητήσουμε τις ανάγκες της περιοχής, αλλά και να προβώ σε συγκεκριμένες, κοστολογημένες ανακοινώσεις.

Η ξεκάθαρη μας στόχευση για πρόοδο και ευημερία, για να αλλάξουμε τη χώρα μας, στο πλαίσιο της λογοδοσίας και της διαφάνειας που έχουμε υποσχεθεί στον κυπριακό λαό, απαιτεί έναν ολιστικό σχεδιασμό με συνεχείς μεταρρυθμίσεις και καινοτόμες προσεγγίσεις. Πριν δέκα μέρες παρουσίασα τον Ετήσιο Προγραμματισμό της Διακυβέρνησής μας για το 2025 με περισσότερες από 80 πολιτικές και έργα που εστιάζουν σε πέντε βασικούς στόχους:

- Τη διασφάλιση της αναπτυξιακής πορείας της χώρας μέσω μιας ισχυρής, ανθεκτικής και ανταγωνιστικής Οικονομίας, για να έχουμε τη δυνατότητα για ουσιαστικές επενδύσεις στην Υγεία, στην Παιδεία, στο Κοινωνικό Κράτος, στον Πολιτισμό και στον Αθλητισμό,
- Τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας –το φετινό έτος είναι αφιερωμένο σε αυτόν–, για να πετύχουμε ένα κράτος πιο φιλικό προς τον πολίτη, όπου θα αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά φαινόμενα γραφειοκρατίας και ευνοιοκρατίας,
- Εμβληματικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να επανακτηθεί η σχέση εμπιστοσύνης, που δεν υπάρχει σήμερα, ανάμεσα στους θεσμούς και στους πολίτες,
- Την ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών σε όλους τους τομείς, και
- Την ενδυνάμωση όλων των παραγόντων ισχύος της χώρας, εσωτερικούς και εξωτερικούς, για την επίτευξη του ύψιστου εθνικού στόχου: τον τερματισμό της κατοχής, την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας.

Και σε αυτό το πλαίσιο βρίσκομαι σήμερα εδώ, για να μετουσιώσουμε τις προτεραιότητες αυτές σε συγκεκριμένες πολιτικές και έργα που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων και των πραγματικών αναγκών της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Στόχος μας είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής και η πλήρης αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει, και τα οποία είναι πάρα πολλά. Μια Επαρχία, η οποία, παρά το γεγονός ότι το 85% της παραμένει υπό κατοχή, κατάφερε να αξιοποιήσει σε μεγάλο βαθμό τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα και τους πόρους της και διαχρονικά να συνεισφέρει σημαντικά στη δυναμική ανάπτυξη του τουριστικού τομέα ολόκληρης της Κύπρου, προσελκύνοντας εδώ και χρόνια ένα μερίδιο γύρω στο 30% των συνολικών ετήσιων τουριστικών αφίξεων. Και είναι σημαντικό –το είπε προηγουμένως ο δήμαρχος Παραλιμνίου– ότι το 2024 ήταν μια χρονιά ρεκόρ. Ξεπεράσαμε το όριο των τεσσάρων

εκατομμυρίων επισκεπτών με τα έσοδα να υπερβαίνουν τα τρία δισεκατομμύρια ευρώ, επιδόσεις, στις οποίες η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου είχε τεράστια συνεισφορά.

Ιδιαίτερη βελτίωση παρουσίασαν, όπως γνωρίζετε, οι μήνες Οκτώβριος και Νοέμβριος, οι οποίοι ήταν σαφώς βελτιωμένοι σε σύγκριση με τις αντίστοιχες περιόδους των προηγούμενων ετών και κατέγραψαν τις καλύτερες επιδόσεις που είχε ποτέ η χώρα μας αυτή την περίοδο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ένας σημαντικός αριθμός τουριστικών μονάδων να παρατείνει τη λειτουργία τους κάποιες εβδομάδες περισσότερο, με οφέλη και για την τοπική οικονομία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υφυπουργείου Τουρισμού, μόνο στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου 44 τουριστικές μονάδες παρέμειναν ανοικτές μέχρι και το δεύτερο δεκάημερο του Νοεμβρίου, ενώ συνολικά 27 μονάδες παρέμειναν σε λειτουργία μέχρι και το τέλος Νοεμβρίου. Οι προαναφερθέντες αριθμοί καταδεικνύουν ότι η διάρκεια λειτουργίας των δύο δημοφιλέστερων θέρετρων της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου έχει παραταθεί, και κάτι για το οποίο πρέπει να εργαστούμε περισσότερο μαζί, έγιναν φέτος τα πρώτα βήματα –δεν μπορεί να αυξηθεί η τουριστική χρονιά για μήνες, αλλά ξεκινήσαμε με δύο, τρεις βδομάδες–, για να παραταθεί περισσότερο η τουριστική χρονιά, αλλά και να αυξηθούν οι τουριστικές μονάδες στην περιοχή. Με αυτόν τον τρόπο θα συμβάλουμε και στη διαχρονική μας προσπάθεια για επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και της αύξησης των αφίξεων κατά τη χειμερινή περίοδο, με τα συνολικά οφέλη που θα φέρουν για όλους τέτοιες εξελίξεις.

Πέρα από τον τουριστικό τομέα, η Επαρχία κατέχει ζηλευτή θέση στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας, συμβάλλοντας σημαντικά στο εμπορικό ισοζύγιο, ιδιαίτερα με τις εξαγωγές προϊόντων που παράγονται στην περιοχή.

Εξαγωγές που έχουν σαφώς μεγαλύτερη προοπτική και προς αυτήν την κατεύθυνση εργαζόμαστε. Ως Κυβέρνηση θέλουμε να διασφαλίσουμε ότι θα δοθεί ουσιαστική στήριξη στην Επαρχία, στους κατοίκους της και φυσικά στην επιχειρηματική κοινότητα, στους δύο τομείς που προανέφερα, τον τουρισμό και τον πρωτογενή τομέα, αλλά την ίδια στιγμή, και αυτό είναι ακόμα πιο σημαντικό, να διευρύνουμε τους παραγωγικούς τομείς της τοπικής οικονομίας. Να μην εξαρτάται αποκλειστικά η ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου από τον τουρισμό και τον πρωτογενή τομέα.

Στο σημείο αυτό και πριν της όποιας άλλης αναφοράς, θα ήθελα, ευρισκόμενος στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου, να αποδώσω τις οφειλόμενες τιμές στους ήρωες που γέννησε τούτος ο τόπος, οι οποίοι με τους αγώνες και τις θυσίες τους αποτελούν πηγή έμπνευσης για συνέχιση του αγώνα μας για απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας μας. Επίσης, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες της Πολιτείας σε όλους εσάς τους ανθρώπους της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου, όχι μόνο για την προσφορά σας στην αντιμετώπιση των συνεπειών της τουρκικής εισβολής, αλλά και για το ότι προσφέρατε τροφή και εργασία στους χιλιάδες πρόσφυγες συμπατριώτες μας, ειδικότερα τα πρώτα πολύ δύσκολα χρόνια της προσφυγιάς, συντελώντας καθοριστικά στην ανασύνταξη της χώρας μας.

Κυρίες και κύριοι,

Μια ισχυρή οικονομία και μια υγιής επιχειρηματική κοινότητα αποτελούν βασικά συστατικά για την πρόοδο της περιοχής. Θα ήθελα, λοιπόν, να ξεκινήσω με τις πολιτικές μας για στήριξη της επιχειρηματικής κοινότητας, η οποία σήμερα αντιμετωπίζει δύο μεγάλες προκλήσεις: το κόστος της ενέργειας και την επάρκεια του εργατικού δυναμικού. Σε σχέση με το κόστος του ηλεκτρισμού, στηρίξαμε αμέσως τις επιχειρήσεις με σχέδια, κίνητρα και χορηγίες, αξιοποιώντας εθνικούς και

ευρωπαϊκούς πόρους. Χαίρομαι ιδιαίτερα για τη μεγάλη ανταπόκρισή που υπήρξε, ειδικότερα από τις επιχειρηματικές μονάδες στην περιοχή. Παράλληλα, μόλις πριν λίγες μέρες ανακοινώσαμε το πρώτο σχέδιο αποθήκευσης ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), με στόχο τη μείωση των αποκοπών της πράσινης ενέργειας και αξιοποιώντας στο μέγιστο την ηλιοφάνεια της χώρας μας. Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύεται και η σταθερότητα του δικτύου και αυξάνεται το μερίδιο των ΑΠΕ, ενώ το άνοιγμα της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού το 2025 θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα και θα συμβάλει στη μείωση του ενεργειακού κόστους και για τις επιχειρήσεις και για τα νοικοκυριά. Ταυτόχρονα, όπως ανακοίνωσα στις 29 Ιανουαρίου, προχωρούμε με ετοιμασία Σχεδίου για αποθήκευση ενέργειας τόσο σε νοικοκυριά όσο και σε μικρές επιχειρήσεις.

Σε σχέση τώρα με τη δεύτερη πρόκληση που προανέφερα και αφορά την επάρκεια του εργατικού δυναμικού, αποτελεί γεγονός ότι απόρροια της οικονομικής μας υπευθυνότητας και κατ' επέκταση της οικονομικής ανάπτυξης, έχουμε πετύχει σημαντική μείωση της ανεργίας και είμαστε στην ευχάριστη θέση να μιλάμε το 2025 για συνθήκες πλήρους απασχόλησης, δηλαδή ανεργία κάτω από το 5%. Η περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη όμως που όλοι αποσκοπούμε, απαιτεί και το ανάλογο ανθρώπινο δυναμικό, και αυτό είναι κάτι που αναγνωρίζουμε και χρζζει άμεσης αντιμετώπισης. Την ερχόμενη βδομάδα στο Υπουργικό Συμβούλιο θα εγκρίνουμε την αναθεωρημένη στρατηγική για την απασχόληση αλλοδαπών, με στόχο την αποτελεσματική στόχευση στη βάση των πραγματικών αναγκών των επιχειρήσεών μας και της αγοράς εργασίας και όπου οι ανάγκες δεν καλύπτονται από την εγχώρια αγορά. Έχει επίσης υπογραφεί σχετική συμφωνία με την Αίγυπτο, η οποία ξεκινά να εφαρμόζεται από τον τομέα της γεωργοκτηνοτροφίας, και βρίσκεται σε εξέλιξη διαβούλευση με άλλα δύο κράτη για υπογραφή σχετικής συμφωνίας για εξασφάλιση εργατικού δυναμικού.

Η βελτίωση της εξυπηρέτησης για όλα τα εργασιακά θέματα αποτελεί προτεραιότητα για εμάς και πετύχαμε σημαντική βελτίωση στην ταχύτητα και εξυπηρέτηση όσον αφορά τα επιδόματα. Ενδεικτικά, να αναφερθώ στα ανεργιακά επιδόματα που πλέον καταβάλλονται κατά μέσο όρο μέσα σε ενάμιση μήνα και στα αιτήματα για εργοδότηση αλλοδαπών που διεκπεραιώνονται εντός έξι εβδομάδων. Εντός του 2025 η επιτάχυνση αυτή θα συνεχιστεί, για να ολοκληρώνονται όλα πιο γρήγορα.

Το 2025 προωθούμε επίσης σημαντικές μεταρρυθμίσεις προς ενίσχυση των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Στα τέλη αυτού του μήνα οι εμπειρογνώμονες για τον φορολογικό μετασχηματισμό θα παρουσιάσουν δημόσια τις εισηγήσεις για τη φορολογική μεταρρύθμιση της χώρας μας. Να θυμίσω ότι ο τελευταίος φορολογικός μετασχηματισμός στη χώρα μας έγινε το 2002. Με τη μεταρρύθμιση ενισχύουμε το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και στηρίζουμε ουσιαστικά την ανάπτυξη των κυπριακών επιχειρήσεων. Για τα νοικοκυριά συγκεκριμένα, οι φοροαπαλλαγές θα ενισχύουν ουσιαστικά τη μεσαία τάξη, που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της κυπριακής κοινωνίας και της οικονομίας, και θα συμβάλουν, ανάμεσα σε άλλα, στην αντιμετώπιση του Στεγαστικού και στη μεγάλη πρόκληση του Δημογραφικού. Το ποσοστό γεννήσεων στη χώρα μας είναι το 1,3%, από τα πιο χαμηλά ποσοστά στην Ευρώπη, ενώ χρειαζόμαστε τουλάχιστον 2,1 κάθε 25 χρόνια, για να υπάρχει αναπλήρωση του πληθυσμού.

Για τις κυπριακές επιχειρήσεις μειώνουμε τις φορολογικές επιβαρύνσεις, με στόχο να αυξήσουμε την ανταγωνιστικότητα και τις εξαγωγές. Ταυτόχρονα, μέσα από τη φορολογική μεταρρύθμιση, προωθούμε την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, ενισχύουμε την ελκυστικότητα της χώρας μας ως προορισμού για ποιοτικές επενδύσεις και αντιμετωπίζουμε τη φοροδιαφυγή.

Στο πλαίσιο της προσπάθειάς μας για διεύρυνση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας, προχωρούμε και στη χάραξη ολοκληρωμένης πολιτικής για την ανταγωνιστικότητα και τη διεθνοποίηση της βιομηχανίας μας. Στόχος μας –και μπορούμε να τον πετύχουμε– είναι μια ανθεκτική και διεθνώς ανταγωνιστική βιομηχανία που θα αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα της χώρας μας, και θεωρούμε ότι υπάρχουν πολλές προοπτικές. Για πρώτη φορά, η στρατηγική μας καταγράφει τους τομείς με προστιθέμενη αξία, ώστε να διασφαλιστούν και στοχευμένα κίνητρα. Η στρατηγική αυτή βρίσκεται σε δημόσια διαβούλευση μέχρι τα μέσα Φεβρουαρίου και σας καλώ να συνεισφέρετε και εσείς, γιατί μόνο και με τις δικές σας εισηγήσεις μπορούμε να διαμορφώσουμε μέτρα που ανταποκρίνονται στις πραγματικές σας ανάγκες. Θεωρούμε ότι οι προοπτικές της βιοτεχνίας στην περιοχή είναι σημαντικές, για αυτό αποφασίσαμε να προχωρήσουμε με τη δημιουργία βιοτεχνικής περιοχής στο Δασάκι της Άχνας, και σχετική πρόνοια έχει ήδη περιληφθεί στον προϋπολογισμό.

Σε σχέση με τον Τουρισμό, ως κυβέρνηση γνωρίζουμε πολύ καλά ότι για την επίτευξη ακόμη καλύτερων αποτελεσμάτων κατά τη χειμερινή περίοδο, θα πρέπει να υπάρξει βελτίωση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Και είναι γι' αυτόν τον λόγο που επενδύσουμε στην υλοποίηση ή αποπεράτωση εμπλουτιστικών έργων, αλλά και σε νέες πολιτικές με στόχο την ενίσχυση ακόμη περισσότερο του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος. Την ίδια στιγμή, γνωρίζετε πολύ καλά ότι ως Κυβέρνηση, μέσα από συγκεκριμένα σχέδια κινήτρων που απευθύνονται στην τουριστική βιομηχανία, ενισχύουμε συνεχώς αυτή την προσπάθεια.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μέσω της 2ης προκήρυξης του Σχεδίου για Χώρους Εστίασης, κατανεμήθηκε σε κέντρα που εδρεύουν και λειτουργούν στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου το συνολικό ποσό των 700 χιλιάδων ευρώ.

Πρόσθετα, μέσω του Σχεδίου αναβίωσης περιοχών της υπαίθρου, εγκρίθηκαν μέχρι στιγμής η αναβάθμιση του θεματικού πάρκου νερού στη Δερύνεια και η αναβάθμιση του εκδρομικού πάρκου της Παναγίας Ασπροβουνιώτισσας στο Φρέναρος. Αυτή την περίοδο είναι επίσης υπό εξέταση οι αιτήσεις για την κατασκευή εμπλουτιστικών έργων, συνολικής αξίας περίπου 200 χιλιάδων ευρώ στην Αγία Νάπα, στο Λιοπέτρι, στην Άχνα και στο Αυγόρου.

Ταυτόχρονα, με στόχο τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας μας, το 2024 υιοθετήσαμε σε συνεργασία μαζί σας τη Στρατηγική για την Ανάπτυξη του Πρωτογενούς Τομέα, και το 2025 ξεκινούμε την υλοποίησή της με σειρά δράσεων. Θυμάμαι πολύ χαρακτηριστικά κατά την προεκλογική περίοδο, όταν βρέθηκα στην περιοχή πολλές φορές, να μου έχει επισημανθεί, ειδικότερα από νέους, η ανάγκη για τη δημιουργία χρηματοδοτικού εργαλείου αποκλειστικά για τους αγρότες, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση με τη χρήση των κρατικών επιδοτήσεων ως τραπεζικές εξασφαλίσεις, αντιμετωπίζοντας έτσι μια διαχρονική αδυναμία του Αγροτικού Κόσμου. Την ίδια στιγμή, προχωρούμε με την περαιτέρω μείωση του χρόνου καταβολής αποζημιώσεων, αλλά και την αξιοποίηση της τεχνολογίας για βελτίωση της απόδοσης των καλλιεργειών και αύξηση του εισοδήματος των αγροτών μας.

Στο ίδιο πλαίσιο, για ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, εντός Μαρτίου ανακοινώνουμε ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 60 εκατομμυρίων ευρώ με σημαντικές νέες βελτιωτικές πρόνοιες, για παράδειγμα, με πολλές απλοποιήσεις όσον αφορά φωτοβολταϊκά, θερμοκήπια και κτηνοτροφικές μονάδες αιγοπροβατοτροφίας. Σε αυτό το πλαίσιο αναβαθμίζουμε και το οδικό δίκτυο της κτηνοτροφικής ζώνης Φρενάρους, πάγιο αίτημα των κτηνοτρόφων περιοχής.

Φίλες και φίλοι,

Η σημερινή μου παρουσία εδώ, συνοδευόμενος από δέκα Υπουργούς, αποτελεί και ένδειξη του ενδιαφέροντός μας για την περιοχή και απόδειξη ότι η Κυβέρνηση μας εργάζεται με αποφασιστικότητα, πλάνο και σχεδιασμό και μακριά από μεγάλα λόγια και λαϊκισμούς για την ανάπτυξη και την ευημερία ολόκληρης της κοινωνίας.

Μέσα από τη συνεργασία του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των πολιτών, θέλουμε και μπορούμε να μετατρέψουμε τις προκλήσεις σε ευκαιρίες. Η συνεργασία μεταξύ των τοπικών Αρχών και της εκτελεστικής εξουσίας εκτείνεται σε πολύ περισσότερους τομείς, πέρα δηλαδή από τα έργα υποδομής, σε πολιτικές προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης, σε πολιτικές που απλοποιούν διαδικασίες και ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της χώρας μας και προσελκύουν ποιοτικές επενδύσεις που δημιουργούν καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας για τους νέους μας.

Γνωρίζω πάρα πολύ καλά, και χαίρομαι ιδιαίτερα, γιατί πριν από περίπου ένα μήνα είχα δει ένα βίντεο στο Instagram από τους νέους της περιοχής για την ανάγκη της φιλοξενίας μιας τριτοβάθμιας Σχολής, η οποία θα συνεισφέρει, όχι μόνο στη διεύρυνση των επιλογών των νέων της χώρας μας για τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά παράλληλα θα βοηθήσει ποικιλοτρόπως στην ανάπτυξη της περιοχής, στην αξιοποίηση υποδομών που υπάρχουν, ενώ θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο την προσπάθειά μας, για να καταστεί η Κύπρος ένας ποιοτικός εκπαιδευτικός προορισμός. Μετά και από τη ψήφιση της νομοθεσίας που προνοεί την ίδρυση και λειτουργία παραρτημάτων ξένων Πανεπιστημίων στην Κύπρο, ως Κυβέρνηση στηρίζουμε έμπρακτα τη λειτουργία στην Επαρχία Αμμοχώστου τριτοβάθμιας σχολής, ενδεχομένως και πέραν της μίας –και είμαστε κοντά, στόχος μας είναι για δύο στην περιοχή. Σύντομα, μετά και από διαβούλευση με τα πανεπιστήμια που επέδειξαν ενδιαφέρον και είμαστε σε διάλογο –την ερχόμενη βδομάδα θα έχω ειδική συνάντηση στο Προεδρικό με εκπροσώπους που θα έρθουν στην Κύπρο από την Ελλάδα– θα προβούμε σε συγκεκριμένες αναφορές πολύ σύντομα. Γνωρίζω το αίτημά σας και θα υλοποιηθεί. Στόχος μας είναι να έχουμε δύο τριτοβάθμιες Σχολές στην περιοχή.

Εξίσου καθοριστικής σημασίας, λαμβάνοντας υπόψη και τα χαμηλά ποσοστά ανεργίας στη χώρα μας, αλλά και τη στρατηγική μας για εργοδότηση των νέων μας στην Κύπρο, είναι και η πολιτική μας για σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, για το 2025 εξαγγείλαμε την πιλοτική εφαρμογή του Τεχνικού Γυμνασίου, που εγκρίθηκε χθες από το Υπουργικό Συμβούλιο, και στο ίδιο πλαίσιο, εντάσσουμε παγκύπρια τον επαγγελματικό προσανατολισμό από την έκτη Δημοτικού, επαναφέρουμε την εβδομάδα εργασίας στη Β' Λυκείου και επεκτείνουμε την εξοικείωση με θέματα χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου. Πρόσθετα, προωθούμε τη θεσμοθέτηση της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης και την αξιοποίηση των αποφοίτων των Τεχνικών Γεωργικών Σχολών σε θέσεις του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Παράλληλα, στον τομέα της Παιδείας σε τοπικό επίπεδο προχωρούμε με την αναβάθμιση των κτηριακών υποδομών του Γυμνασίου Παραλιμνίου, εκτιμώμενης δαπάνης 5,5 εκατομμυρίων ευρώ περίπου, με ημερομηνία ολοκλήρωσης πριν την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Προχωρούμε επίσης με την ανέγερση νέου Γυμνασίου στο Παραλίμνι, το οποίο θα λειτουργεί και ως Αθλητικό Γυμνάσιο, δαπάνης 15 εκατομμυρίων ευρώ. Επίσης θα λειτουργήσει στην περιοχή, στο πλαίσιο των Μεταλλευτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΜΙΕΕΚ), ειδική Σχολή Τουριστικών Σπουδών.

Κυρίες και κύριοι,

Ο Πολιτισμός, πέραν του ότι διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της ταυτότητας και της συνείδησης των κατοίκων μιας περιοχής, ειδικότερα των νέων μας, εμπλουτίζει σημαντικά και το τουριστικό μας προϊόν, κάτι το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία για την περιοχή. Ήδη το έργο διαμόρφωσης της Μονής Αγίας Νάπας σε μουσειακό χώρο, συνολικής δαπάνης 2,3 εκατομμυρίων ευρώ, έχει ολοκληρωθεί. Στο μουσείο θα εκτίθενται σπάνιες θρησκευτικές εικόνες, αρχαιότητες που έχουν ανευρεθεί κατά την ανασκαφική έρευνα που πραγματοποιήθηκε στον χώρο και η προσωπική συλλογή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'. Προβλέπεται επίσης η δημιουργία Ερευνητικού Κέντρου, βιβλιοθήκης και συνεδριακών χώρων. Επιπλέον, το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει ολοκληρώσει τη συντήρηση της Εκκλησίας της Αγίας Νάπας και μέχρι το καλοκαίρι θα έχει ολοκληρώσει τη συντήρηση των τοιχογραφιών της. Τέλος, βλέπουμε θετικά τη χρηματοδότηση της αναβάθμισης του διεθνούς πάρκου γλυπτικής στην Αγία Νάπα, κάτι που έχει τεθεί ενώπιον μου πολύ πρόσφατα.

Επίσης, όπως έχω ήδη ανακοινώσει, προχωρεί η δημιουργία ενός σύγχρονου, ευρωπαϊκών προδιαγραφών χώρου, που θα στεγάζει πολιτιστικές εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια ολοκλήρου του χρόνου και θα φιλοξενεί συνέδρια. Αναφέρομαι στην Αίθουσα Πολιτισμού και Συνεδριακού Κέντρου στον Δήμο Δερύνειας, έργο για το οποίο έχει προκηρυχθεί διαγωνισμός πριν δύο εβδομάδες, συνολικού προϋπολογισμού 5 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Πρόσθετα, σύντομα θα προκηρυχθεί ο διαγωνισμός για την κατασκευή υπαίθριου Αμφιθεάτρου στο Αυγόρου, παρέχοντας έτσι την ευκαιρία για πολιτιστικές και καλλιτεχνικές παραστάσεις στην περιοχή. Σύντομα αναμένεται και η υποβολή της πολεοδομικής αίτησης για το Οκτατάξιο Λιοπετρίου, το οποίο θα λειτουργήσει ως πολιτιστικό κέντρο και μουσείο καλαθοπλεκτικής, ενώ όσον αφορά το αίτημα για δημιουργία Θεματικού Πάρκου για τον Θερισμό στην Αχερίτου, αυτό θα προωθηθεί για υλοποίηση μέσω του Σχεδίου Leader σε συνεργασία με την Ομάδα Τοπικής Δράσης Λάρνακας – Αμμοχώστου.

Κυρίες και κύριοι,

Η κοινωνική ευημερία, η πρόοδος και η ανάπτυξη της περιοχής προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, και την ύπαρξη υποδομών, έργων και υπηρεσιών που δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες και για τους νέους μας, τις μελλοντικές γενιές του τόπου μας. Οι σημαντικότερες από αυτές αφορούν την υγιή απασχόλησή, την ολόπλευρη ανάπτυξή, την ψυχαγωγία και την πνευματική ευεξία των νέων μας. Είναι, λοιπόν, καθήκον μας ως Πολιτεία να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, για να δημιουργηθούν οι απαραίτητες υποδομές και συνθήκες υγιούς ανάπτυξης των νέων μας. Σε αυτό το πλαίσιο προχωρούμε με την αναβάθμιση των Αθλητικών Κέντρων Φρέναρους και Σωτήρας, και ανακοινώνω σήμερα και την αναβάθμιση του Αθλητικού Κέντρου Λιοπετρίου. Σύντομα, ξεκινούμε και την κατασκευή δημόσιου χώρου αθλοπαιδιών στην Άχνα, ο οποίος θα διαμορφωθεί για αθλητικές δραστηριότητες. Πρόκειται για έργα συνολικής δαπάνης πέραν των 4 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία αναμένεται να συμβάλουν τα μέγιστα στην υγιή απασχόληση των νέων.

Φίλες και φίλοι,

Με ευαισθησία προς τους συνανθρώπους μας που μας έχουν περισσότερο ανάγκη και αφουγκραζόμενοι τα αιτήματά σας, θέλω σήμερα να ανακοινώσω την απόφαση της Κυβέρνησής μας να προχωρήσουμε με τη δημιουργία Πολυδύναμου Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας/Πρότυπο Κέντρο Αυτισμού Επαρχίας Αμμοχώστου. Ένα έργο που, ανάμεσα σε άλλα, στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Επαρχίας Αμμοχώστου με αυτισμό, παρέχοντάς τους ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον, όπου μέσα από την εκπαίδευση και άλλες δράσεις θα αποκτήσουν περισσότερες δεξιότητες και μεγαλύτερη αυτονομία.

Στο ίδιο πλαίσιο της κοινωνικής μας πολιτικής, υλοποιούμε επίσης την επέκταση και αναβάθμιση του βρεφοπαιδοκομικού σταθμού και κέντρου απασχόλησης παιδιών στο Αυγόρου με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ημερήσιας προστασίας, δημιουργικής απασχόλησης, εκπαίδευσης και αγωγής σε παιδιά της Κοινότητας, αλλά και των γειτονικών κοινοτήτων.

Τα έργα αυτά είναι πρόσθετα στα αιτήματα των Συμβουλίων Κοινωνικής Ευημερίας (ΣΚΕ) της Περιοχής που έχουν ήδη ικανοποιηθεί, συνολικού ύψους 140 χιλιάδων ευρώ. Πιο συγκεκριμένα, ήδη αναβαθμίστηκαν τόσο σε εξοπλισμό όσο και σε υποδομές τα ΣΚΕ Φρενάρους, Σωτήρας και Βρυσούλων. Επίσης, προχωρούμε με την κατασκευή επιπλέον υποδομών που μας έχουν ζητηθεί για το Κέντρο Ενηλίκων στο Λιοπέτρι, ενώ αν υπάρχουν περαιτέρω αιτήματα για τις υποδομές, είμαστε έτοιμοι, ειδικότερα για θέματα κοινωνικής πολιτικής, να τα εξετάσουμε αμέσως θετικά.

Στον τομέα της Υγείας έχει αποφασιστεί η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και η ενεργειακή αναβάθμιση του Νοσοκομείου Αμμοχώστου, συνολικής δαπάνης πέραν του ενός εκατομμυρίου ευρώ.

Σημαντικό έργο για την περιοχή και ένα θέμα, το οποίο εσείς οι ίδιοι κατ' επανάληψη μου είχατε θέσει προεκλογικά, αποτελεί και η απόφασή μας για δημιουργία Εντατικού Ημερήσιου Προγράμματος Απεξάρτησης με προϋπολογισμό για τρία χρόνια, ύψους 1,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Τέλος, για διευκόλυνση των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής και ανταποκρινόμενοι σε σχετικά αιτήματα, μετά από συνεννόηση και με τα αρμόδια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι έχει συμφωνηθεί να εγκατασταθούν Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές στο Αυγόρου και το Φρέναρος.

Φίλες και φίλοι,

Τον περασμένο Μάιο δημοσιεύτηκε το πρώτο Τοπικό Σχέδιο Παραλιμνίου-Αγίας Νάπας-Δερύνειας, το οποίο παρέχει τις δυνατότητες για προώθηση ισόρροπης και ολοκληρωμένης βιώσιμης ανάπτυξης στις τρεις περιοχές. Στόχος του Τοπικού Σχεδίου είναι η ποιοτική βελτίωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνθηκών της περιοχής του Τοπικού Σχεδίου, καθορίζοντας ευέλικτες χωροθετικές πολιτικές που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες, λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές συνθήκες της περιοχής. Βρισκόμαστε στο στάδιο οριστικοποίησης με την εξέταση των συνολικά 448 ενστάσεων που έχουν υποβληθεί από ενδιαφερόμενους και αναμένεται η τελική έγκρισή του από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Όσον αφορά την αναθεώρηση ειδικών οικολογικών αξιολογήσεων περιοχής «Αγίας Θέκλας-Λιοπετρίου» και «Ζώνη Ειδικής Προστασίας Κάβο Γκρέκο», κάτι το οποίο μελετάται μετά από δικό σας αίτημα, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η αξιολόγηση βρίσκεται στα τελικά στάδια, έχουν παραληφθεί τα σχόλια και συμπληρωματικά στοιχεία από το Μετσόβειο Πολυτεχνείο και στόχος μας είναι να ολοκληρωθεί αμέσως με τρόπο, έτσι ώστε να διασφαλίζονται οι δυνατές συνέργειες μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος. Και, ναι, αυτά τα δύο μπορούν να συνυπάρξουν.

Κυρίες και κύριοι,

Η ασφαλής και ποιοτική διακίνηση των πολιτών και των επισκεπτών, η αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και η βελτίωση της συνδεσιμότητας της περιοχής, αποτελούν σημαντικούς πυλώνες

στον συνολικό σχεδιασμό μας. Συγκεκριμένα, στον σχεδιασμό μας για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου βρίσκονται:

- Η βελτίωση του κεντρικού δρόμου στο Αυγόρου στη Λεωφόρο Καρύων, που αποτελεί μέρος του συνδετήριου δρόμου Ορμήδειας-Αυγόρου. Το εν λόγω έργο αφορά στην ολοκλήρωση της διεύρυνσης/βελτίωσης του υφιστάμενου κεντρικού δρόμου της Κοινότητας Αυγόρου, περιλαμβανομένων των αντιπλημμυρικών έργων, με συνολική δαπάνη εννέα εκατομμυρίων ευρώ,
- Η κατασκευή πολυώροφου χώρου στάθμευσης στο Παραλίμνι. Το κόστος του έργου υπολογίζεται στα οκτώ εκατομμύρια ευρώ και οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να ξεκινήσουν σύντομα και να ολοκληρωθούν τον Σεπτέμβριο του 2026,
- Η βελτίωση και αναβάθμιση του παραλιακού Μετώπου Αγίας Νάπας από το Λιμανάκι στην παραλία Περνέρα, δαπάνης ύψους 3,6 εκατομμυρίων ευρώ,
- Η βελτίωση του δρόμου που συνδέει την οδό Βρυσουδιών με την οδό Πινιά που ενώνει τα δύο αλιευτικά καταφύγια και καταλήγει στη Μαρίνα Παραλιμνίου, με προκαταρκτική εκτίμηση δαπάνης τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ,
- Η κατασκευή του δρόμου από τον κυκλικό κόμβο Αγίου Παντελεήμονα προς την εκκλησία Αγίας Βαρβάρας, ο οποίος αναμένεται να βοηθήσει στην αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας του οδικού δικτύου του Δήμου Παραλιμνίου, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες και θα διευκολύνει και τους επισκέπτες της περιοχής, ένα έργο δαπάνης πέντε εκατομμυρίων ευρώ,
- Η ετοιμασία ρυθμιστικών σχεδίων της δεύτερης φάσης των βελτιώσεων της οδού Σταδίου, οδού Γιωρκή Παπαδοπούλου και Κοραή στο Παραλίμνι, συνολικής δαπάνης 14 εκατομμυρίων ευρώ,
- Η υλοποίηση της 4ης φάσης του Παραλιακού Πεζόδρομου στον Πρωταρά, δαπάνης 18 εκατομμυρίων ευρώ,
- Η ανάπλαση για τον παραδοσιακό πυρήνα Φρενάρους, με συνολική δαπάνη 1,3 εκατομμυρίων ευρώ,
- Η ανάπλαση και το οδικό δίκτυο της Πλατείας Παραλιμνίου, συνολικής δαπάνης 11,2 εκατομμυρίων ευρώ,
- Η δημιουργία του Αστικού Πολυλειτουργικού Πάρκου στην Αγία Νάπα, για το οποίο έχει ήδη υπογραφεί σχετική σύμβαση με συνολική δαπάνη πέντε εκατομμυρίων ευρώ, και τέλος,
- Η δημιουργία του γραμμικού πάρκου στην Αχερίτου, για το οποίο έχει ήδη υπογραφεί σχετική σύμβαση με συνολικό κόστος ενός εκατομμυρίου ευρώ.

Όσον αφορά τώρα το Αλιευτικό Καταφύγιο Ποταμού Λιοπετρίου, ένα σημαντικό έργο, το οποίο περιλαμβάνει την κατασκευή αλιευτικού καταφυγίου για ελλιμενισμό 115 σκαφών, για εξυπηρέτηση επαγγελματιών και ερασιτεχνών ψαράδων και όλες τις υποστηρικτικές υποδομές, τολμήσαμε το 2024 να τερματίσουμε την προβληματική σύμβαση και με αποφασιστικότητα και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα προχωράμε για την ολοκλήρωσή του. Ήδη, τον Δεκέμβριο του 2024, ανακοινώθηκε νέος διαγωνισμός για την ολοκλήρωση οδικού δικτύου και παράλληλα προχωρούμε με την ολοκλήρωση

των τριών κρητιδωμάτων για πρόσδεση των αλιευτικών σκαφών, για να μπορεί η πρώτη φάση του έργου να είναι λειτουργική και να εξυπηρετεί τους εργαζομένους το καλοκαίρι του 2025. Σύντομα θα προχωρήσει και ο διαγωνισμός για την ολοκλήρωση του έργου.

Επίσης, σημαντική είναι και η δημιουργία των πράσινων σημείων και συγκεκριμένα η ολοκλήρωση της κατασκευής του Πράσινου Σημείου Αγίας Νάπας και η πρόοδος στην υλοποίηση των κατασκευαστικών των πράσινων σημείων στο Αυγόρου. Παράλληλα, προωθείται η εκχώρηση κρατικού τεμαχίου για την προκήρυξη της σύμβασης του πράσινου σημείου στη Σωτήρα, ενώ όσον αφορά το Πράσινο Σημείο Δερύνειας, ο διαγωνισμός για τα κατασκευαστικά έργα αναμένεται να προκηρυχθεί τους αμέσως επόμενους μήνες.

Σε ό,τι αφορά το κόστος λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, προωθείται σχετικός οδικός χάρτης, οι δράσεις του οποίου έχουν σε μεγάλο βαθμό συμφωνηθεί μεταξύ του Επαρχιακού Οργανισμού Αυτοδιοίκησης (ΕΟΑ) και του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και προωθείται προς τη σχετική διυπουργική επιτροπή για λήψη τελικής απόφασης. Τα προβλήματα που σχετίζονται με το αποχετευτικό Κοκκινοχωριών προχωρούν προς επίλυση σε συνεργασία με τον ΕΟΑ.

Πέραν των πιο πάνω και σχετικά με τη μείωση των απωλειών στα δίκτυα ύδρευσης του ΕΟΑ Αμμοχώστου, καταρτίζεται Σχέδιο Δράσης σε συνεννόηση με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Αναφορικά με το αίτημα του Επαρχιακού Οργανισμού Ανάπτυξης Αμμοχώστου για τη χρηματοδότηση της εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι η Κυβέρνηση διερευνά τη βέλτιστη δυνατή λύση, αξιοποιώντας κάθε δυνατή πηγή χρηματοδότησης, ώστε να υλοποιηθεί το έργο με τον πλέον γρήγορο τρόπο.

Κυρίες και κύριοι,

Αντιλαμβανόμενος πλήρως τη σημασία των όσων προανέφερα, θα ήθελα να αξιοποιήσω τη σημερινή μου παρουσία εδώ, για να ζητήσω και τη δική σας συνεργασία για ωρίμανση και εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών και για έγκαιρη ολοκλήρωση όλων των έργων. Όπως έχω ήδη αναφέρει δημόσια, μόνο μέσα από τη συνεργασία μας μπορούμε να πετύχουμε τους κοινούς μας στόχους.

Τα έργα που ανακοίνωσα σήμερα, κάποια εκ των οποίων έχουν υλοποιηθεί και κάποια άλλα βρίσκονται σε τροχιά υλοποίησης, πέραν των 30 σε αριθμό, δαπάνης ύψους 122 εκατομμυρίων ευρώ, είναι ζωτικής σημασίας, καθώς στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας και την προσέλκυση νέων επενδύσεων, ενισχύοντας παράλληλα τις προοπτικές τουριστικής και κοινωνικής ανάπτυξης για την ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.

Δεν θέλω να μακρηγορήσω άλλο. Η κοινή μας βούληση για ανάπτυξη της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου στη βάση του αναπτυξιακού πλάνου που έχει παρουσιαστεί είναι δεδομένη. Εγώ σας παροτρύνω να συνεχίσετε τις προσπάθειές σας για ανάπτυξη της περιοχής και σας διαβεβαιώ ότι ως Κυβέρνηση είμαστε δίπλα σας σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια.